

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedés. Ide küldendő az előfizetési újak, nyitlerek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 20—

Fél évre 10—

Negyed évre 5—

Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

Nyitlér poltóra I K

MURAKÖZ

Főszerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyelvényező:
STRAUSZ SÁNDOR.

Háboru és béke közt.

Háboru és béke közti válaszulon vagyunk, akárcsak 1914. év július végén. Most is mintha hadüzenet előtt állnánk. Mert amikor az antánt a neki kínálkozó békét el nem fogadta, ez bizonyos tekintetben nem egyéb újabb hadüzenetnél. Mindenestre békére való hajlandóságunk figyelmen kívül hagyása a háboru immár befejezett szakának egy újabb szakával való megtoldását jelenti.

A háborus döntői, gyűlölségtől el nem vakított higgadt bíráló tisztában van azzal, hogy a háboru továbbfolytatása világrémszűnőnek, de talán az egész civilizált világnak is óriási károkat okoz, de mégis senkinek sem árt annyit, mint maguknak az antantországoknak. A központi hatalmakat legyőzni nem lehet. Ha az antantpolitikusok az amerikai segítségtől várják harctéri helyzetük kedvezőbbre fordulását, úgy vagy önmagukat, vagy népeiket akarják ezzel ámítani. Vagy azt hiszik az ellenséges vezértérük, hogy a központi hatalmak várni fognak addig, míg a nyugati frontra annyi csapat fog jönni tengerentúlról, hogy bennünket legyűrhesse. Nincs e semmi okunk tartani attól, hogy sokkal hamarabb fogjuk velük megejteni a végleszámolást?

Mielőtt a világháboru megkezdődött, a szövetséges hadvezetőségek számoltak azzal, hogy két oldalon kell felvennünk a harcot. Emberszámban is hátrányban voltunk az

ellenséggel szemben. Ezeket a hátrányokat sikerült a két front közt épített vasutakon lebonyolított gyors közlekedéssel és hadvezetők zsenialitásával ellensúlyozni.

Most, hogy az oroszok kiváltak a háborúból, az egyik oldalon felzabadtunk és ez vasuti szállításunkat mód felett egyszerűsíti és megkönnyíti. Haderőnket a nyugati fronton megővezethetjük. Együttal fokozódik a lehetősége annak, hogy a nyugati front egyik vagy több helyén hamarosan tulerőt vonjunk össze s ezzel sikeresen támadhassunk. Ehhez járul, hogy hadvezetőségeink kitűnően értenek ahhoz, hogy számban fölényes csapatokkal nemcsak helyi sikereket érjenek el, hanem döntést is provokálhassanak.

Ezt odaát nagyon jól tudják. Ezért sáncolja el magát egész Franciaország és fél Anglia a front mögött, ahol hatalmasnál hatalmasabb védőműveket építenek. Lehete ebből valami tulságos önbizalomra következtetni?

Elnémultak az antantvezetők fenhéjazó nagyhangu győzelemigéretei. Az aggodalom védelembe kergeti ellenőrzésünket.

Bizalommal tekinthetünk a jövő elé. Ha az ellenség a tisztességes békét nem akarja, nem igen fog sor kerülni arra, hogy nekünk kell majd védekezniünk. S ha támadni fognak, akkor győzünk is, mert most már egyenlő számarányu hadseregek fognak állani egymással szemben s a fölény azon az oldalon lesz, amelyen nagyobb a hadvezetés zsenialitása. Ez a fölény fog dönteni.

Mindazonáltal nem kívánjuk a döntést a harctéren. Inkább azt kívánjuk, hogy — ha az 1914. esztendő július hónapjának utolsó napjai hasonlatosak is a maihoz — legyen köztük az különbség, hogy amint azok békéből háboruba, ezek háborúból békébe vezessenek!

Nem kellene hozzá egyéb, mint az hogy ellenségeink vezetői kiábránduljanak és helyesen számítani tudjanak.

Állítsunk hadiemléket Csáktornyan!

A mozgalom, mely a csáktornyai hadi rokkantak, özvegyek és árvák segélyezése és gyámoltása érdekében már tesztet állított, mind nagyobb hullámokat ver. Még nem is igen mozdult ki a nagybizottság kereteiből s máris tízezeren fölül van az összeg, melyet erre a célra jegyeztek. Kiltás van tehát egy tekintélyes végösszegre, mely a hadiszercsenccsellenek állandó segélyezéséhez szükséges lesz.

Polgárságunknak ez az érdeklődése, mindenkori érvényesülő áldozatkészsége, de megkísérelt, fündöklő hazafias érzelés is egy további lépésre készítette a megalakított nagybizottságot. Nem éri be a hátrahagyott szercsenccsellenek segélyezésével, de méltó emléket akar állítani azoknak a csáktornyai hősöknek is, akik a harctéren a Haza védelmében elvéreztek.

S erre az elhatározásra nemcsak a társadalom készsége készítette a nagybizott-

A nő.

Írta: Vd.

Két betűből álló szó, mégis betölti az ember egész lényét, sőt mondhatni, az egész világot. Nincs férfi, legyen bár szíve oly hideg, mint az északi sark, aki ne érezne bűvös erejét ennek a szónak. Ez ad legnagyobb ihletet a költőknek. Ez deríti fel a rideg filozófust. Ez ad igen sokszor erőt a publicistának szellemi diadalok szerzésére. Ez felelteti a munkással az élet fáradsalmait. Szóval: ez a szó visszhangzik mindenütt a világon, ahol csak ember található!

Nincs szó, mely ennél kedvesebb fogalmat fejezzen ki.

Alig mondja ki az ember, máris érzi, hogy szívét valami bűvös erő ragadta meg. A nő az isteni Alkotó legötökéletesebb reneke. Minden, ami szívet csak szívtört a nagy természetben, azt a nő bájában összpontosította. S ezért, ami csak szép van a földön, mellette elvesztí csodás szépségét. Egész lényé csodaalkotás. Van benne kelem, odaadás, gyöngédség, szemérem, tisztaság, finomság, szűziesség, hűség. Szóval az erények minden virága megtalálható benne.

Egyedül ő hord magában — bár ideiglenes boldogságot és az a nemes tulajdona van, hogy ezt is térszükszi a férfival megosztani, sőt megosztja vele mindenét. Ő az egyedüli segítőtje az életküzdelmekben. Az élet tengerén majd viharokkal dacolva, majd nyájasság he mosolya alatt, kart-karba öltve, együtt vándorolnak férfi és nő át az évszázadokon. Midőn Isten a törvényszegő

férfit igazságossága ostarával sújtotta és a számára készített gyönyör lakának ajtaját előtte lezárta, irgalmában a vétkesnek fent akart tartani valamit, ami őt a boldogság honának édes illatára emlékeztette: meghagyta neki a nőt, hogy rápillantva, az éden gyönyöreire emlékezzék.

És csakugyan! A nő szíve tele van a gyönyörök gyönyöreivel, aminőket teljes mértékben talán csak az édenkor arany napjaiban élvezett az ember. Ezernyi báj van minden szavában, minden tettében, mellyel, mint valami ellenállhatatlan varázssal, hat reánk és fűz magához elválatlanul. Arcán ott ragyog az örök boldogság visszfénye.

Egy tekintet és örökre lebillincselte szívünket. Egy mozdulat és alig birunk fellobbant szerelmünkkel. Édes gyönyör rezi át minden izünet, ha csak megérinthejtük is.

Tagjai a legtökéletesebbek. Mozdulatai a legremekek. Magatartása könnyed és nemes. Járása kecses, tekintete szende. Szeretete: oh! ez a legnagyobb boldogság, mit a férfi a földön élvezhet! Ő a férfi szívének megnevesítője. Ő életének egyedüli földi idve. Épp ezért a legfönségsőbb szerepe van, kit mindenütt gyöngéd, mély, őszinte tisztelet, előzékeny figyelem, forró szeretet vesz körül.

A jótékonyaság terén is teremt, alkot. Szíve a legiharmább megdobban. Jótékony, őrzöngyalaként szárnya alá veszi az urát, könyeit felszárítja a szenvedő özvegynek. Hazáját példandóan tudja szeretni. Szítja a hazaszeretet szent lángját, odaadón vesz részt a hatalmas küzdelmekben, amelyeket a férfi a Haza védelmében folytat.

Ez a nő, ha Isten- és természetszabta hatáskörében mozog. S ha ezt túllépi? Ő a földön a leggonoszabb démon, aki kelle a világtörténelem legnagyobb alakjait a leghitványabb eszközökkel felhasználni és őket, mint bábkukat, mint gyermekeket poráron vezetni. Sőt képes oly katasztrófabba sodorni az emberiséget, melyekből csakis véres áldozatok árán szabadulhat meg.

A népek története tanúsítja, hogy mivé válhat a nő, ha magáról megfeledkezve, a jóság, az erény ösvényéről lelép és szenvedélyeinek marta-lékává válik.

Legfönségsőbb tulajdonai a legrejtőbbé válnak. A hűség, a tettezés, a fondorkodás furcsa lesz. Gyöngédsége, szendésége, kellem, tisztasága egészen elvesz és helyette oly indulatok lésszékévé lesz szíve, melyek csak átkot teremtenek. Föllingerelt vére, mint az örvény, betelhetetlen. Folyton csak arra törekszik, hogy másokat is tönkre tegyen.

Kifejődik benne a legfeketébb sátni vonás: az irigység. Ez szítja fel bosszúvágyát. Ez ösztökéli a legmentelenebb tettek végrehajtására. Szépsége a legtorzultabb rúttság lesz, tehát értéke is semmi. A világ ítéletét, melyre azelőtt legtöbbet adott; az illetet, melynek leghivatottabb képviselője volt, kitorzolta még az emlékezetből is. Boszuja mély, kiírthatatlan, kegyetlen. Minden szava mótely, mely erkölcsi halált okoz még a legerényesebbnek is.

Ily gonosz lélek képes elfajlani az a szenvedő angyali teremtés, kit nőnek nevezünk, ha rendeltetése ösvényéről lelép. Ő rajta bizonyul be legjobban az a bölcs mondás: »A jók buknak legmelyebbre«.

ságot. Impulzusot adott neki ehhez a hazafias felbuzdulás, mely az egész magyar társadalmat sorompóba állította s rábírta az országos törvény is, mely a községekét is kötelezi, hogy a világháború hőseinek méltó emlékeket állítsanak országszerte.

Csáktornya sem fog elmaradni. Csáktornya közönsége is meg fogja érteni a nagy idők kívánalmait s szíve sugallatára hallgatva követni fogja honpolgári becsületének kibontott szent zászlaját!

Csáktornya minden lakosa lelkesedéssel, örömmel fog áldozni a hazaszeretet oltárán.

A szobor ügyét össze fogja tudni egyeztetni a hadiszerecséttel iránt érzelt részvételével. Mert nemcsak élő áldozatai vannak a háborúnak, de hősei is, kik egy jobb jövőért, egy szobor életért értünk hősi halált haltak.

Ezekkel szemben is nagy tartozásaink vannak. Majdnem teljesíthetetlen tartozásaink. Életüket nem varázsolhatjuk vissza. Éve sem tudjuk őket visszahelyezni a nemzet lüktető közéletébe. Ők a nemzetre, mint élők, elvesztek. De drága emlékezetük megmarad. A nagy idők nagy tőkéjét képviselik ők, melynek kamatai gyümölcsözőleg fognak hatni az új nemzedékre.

Ezt a hatalmas tőkét a Csáktornya egyik közterén felállítandó szobor fogja örök időkre hirdetni!

Ez a szobor a mi templomunk lesz. Ide fogunk zárandokolni évről évre kegyelettel s ez fog bennünket szüntelenül emlékeztetni hazafias feladatainkra s azokra a köteleességekre is, melyeket a háború szenvedéseinek enyhítésében, az ültöt sebek gyógyításában a szobor felállításával magunkra vállaltunk!

Csáktornya hazafias, humanusan gondolkozó polgársága a hívó szöveget meg fogja érteni. Valamennyien együtt fogunk érezni. A hazafias akciót tehetségünkhöz mérten, jó szívvel és érzéssel hathatósan támogatni fogjuk mindnyájan.

Áldozatkészségünkkel be fogjuk bizonyítani, hogy nemcsak a sajtó sebek gyógyításához s a könyvek felszárításához értünk, de a holtak iránt is kegyelettel vagyunk. A hősök emléke hirdetni fogja a kiapadhatatlan hazaszeretetet, mely a hősöktől áldozatot követelt, tőlünk pedig a kegyeletes megemlékezést kívánja!

Adakozunk, hogy hazafias intencióinkat mielőbb valóra válthassuk!

Gyűjtés a hadirokkantak stb. javára.

A hadirokkantak, özvegyek és árvák javára a lefolyt héten a következő adományok folytak be:

Brauner Lajos	Csáktornya	25 K
Dr. Kovacsics Ferenc		50 „
Muzikár Ferenc		25 „
Petricus Ignác		100 „
Pethő Jenő		200 „
Sárárn Károly		30 „
Polyák Mátyás		25 „
Zdelár József Letenye		25 „
Kukolics József Drávavárhely		200 „
	Összesen	680 K
	Multkori kimutatás	9675 „
	Főösszeg	10355 K

Szeretotadományokat kér a Hadsegélyező Hivatal!

Átvetteli küldeménye, IV. Váonlaton 38 sz.

KÜLÖNFÉLÉK.

Csendes esték . . .

Csendes esték, téli esték
Bús dalokat zengenek,
Árván maradt kis gyermekek
Szűz Anyához esdének.

Édes anyjuk a hazáért
Iszónál vértet ol,
Botog anyjuk támasz nélkül
Maradt a sok gyermekkel.

A szegénykék oly éhesek
A kenyérnek vége már,
Ki szerete eddig nekik,
Elvitte őt a halál.

Kenyeret most ki ad nekik,
Oltalmába ki veszi?
Béke, öröm a családba
Lábát be nikor teszi?

Térdre hullnak és kezeik
Emelkednek ég felé
Fájó szívvel imáikkal
Szállnak a jó Szűz elé.

Ő nem hagyja árván őket,
— Hisz anyja az árváknak —
Oltalmára, enyhülésre
Nála bizon találnak.

Csendes esték, téli esték
Bús dalokat zengenek
Árván maradt kis gyermekek
Szűz Anyához esdének.

III. Szivoncsik Antal.

— **Hősi halál.** Fájdalommal tudatja a gyászjelentés, hogy Polány János, vassurányi r. k. kántortanító, rövid szenvedés után január hó 27-én, 29 éves korában elhunyt. Polány János 10 évvel ezelőtt végezte a csáktornyai áll. tanítóképző intézetet s azóta mint tanító kiváló működésével általános elismerést szerzett mindenfelé. Nemcsak mint tanító volt kiváló, de szociáltársadalmi és irodalmi működésével is érdemeket szerzett. Főbb szindarabot írt, melyeket, kivált műkedvelők hasznonul forgattak. Polány is bevonult a háború elején, de szerzett szívujaja miatt szabadságolták. Ez a szervujaja sietette halálát a tanügy érzékeny veszteségére. Áldás és béke hamvaira!

— **Halálozás.** Özv. Sray Józsefné, szül. Grész Valéria áll. isk. tanítónő f. hó 6 án hosszú szenvedés után Perlakon elhunyt. Özv. Sray Józsefné éveken át Drávavárhelyen fejtett ki buzgó tanítói tevékenységét s férje halála után Perlakra helyeztetett át saját kérésére. Halála széleskörű rokonságot döntött mély gyászba. Nyugodjék békében!

— **Megvan a béke Ukrajnával.** A hosszú béketárgyalások, melyek december havában Brest-Litovskban a központi hatalmak és Oroszország közt megindultak, hosszas vajudas után végre konkrét eredménnyel végződtek. Az Ukrajnával való tárgyalások eredményre vezettek, amennyiben a miniszterelnökség után a teguapi délutáni órákban arról az örvendetes hírről értesültünk, hogy a tárgyaló felek az Ukrajnával való békekötésre vonatkozó szerződést péntekről szombatra hajló éjszaka éjféltől két óra kor aláírták. Ennek az eredménynek különös fontossága van, mert bizonyára hatással

lesz az Oroszországgal folyó tárgyalásokra, melyek Trocky akadémikusokodása folytán oly sokáig elhúzódnak s már-már zátonyra kerültek. Ez az eredmény valószínűleg siettetni fogja az Oroszországgal való tárgyalásokat is, melyek hihetőleg szintén sikerre fognak vezetni. Az Ukrajnával kötött béke fontosabb ránk nézve, mint az Oroszországi, mert egy velünk határos területtel való békét jelenti, mely óriási katonai erők felszabadítását fogja maga után vonni. Ez a béke valószínűleg az oláhokkal való egyezkedéseket is előre segíti mindnyájunk megnyugvására s a hadihelyzet megjavítására.

— **Szakfelügyelői megbízás.** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. Miniszter a csáktornyai elsőfokú ip. laonciskola szakfelügyeletével Littyán Sándor ipariszkolai igazgatót bízta meg az 1917—18. tanévre.

— **Adomány.** Özv. Bors Istvánné részére a csáktornyai izr. Nőgyesület 10 koronát adományozott, mely összeget az özvegynek elküldtük.

— **A Vöröskereszt közgyűlése.** A Vöröskereszt-egylet csáktornyai fiókja február 3-án látogatott évi rendes közgyűlést tartott a város háza tanácstermében. A gyűlést Kayser Lajos elnök vezette, aki a gyűlés elején lelkesen mutatott rá a Vöröskereszt 1916. és 17. évi működésére s egyben a Csáktornya s a vidék társadalmának mély háláját tolmácsolta a Vöröskereszt kitartó támogatásáért. Az évi jelentést Fejér Jenő titkár olvasta fel s beszámolt az egyesület kétévi működéséről. Eszerint tevékenységét a vasuti üdítő állomás fenntartására, a kórház ortopedikus berendezésére, katonai napfürdő létesítésére s a katonák karácsonyi ünneplésének rendezésére is kiterjesztette. A katonai irányú háborús tevékenységén kívül tekintélyes összeget fordított a hadbavonultak hátramaradtjainak segélyezésére is. Ezenkívül hathatós segítségben részesítette az erdélyi menekülteket. Péterpál napokon is közel 3000 K-t gyűjtött az egész járás területén. A sikeres gyűjtésért a jegyzői karnak köszönetet mond az elnök. A fiók ezt a nagyszabású tevékenységet részben adományok és koszorúmegváltások, részben mozielőadások révén fejthette ki. A fiókegylet tavalyi 7219 K bevételével szemben 6570 K kiadása volt. A közgyűlés Pálya Mihály indítványára a pénztárosnak a felmentvényt megadja. Egyben elnök indítványára Pole-sinszky Emil pénztárosnak a pénztár pontos vezetéséért köszönetet mond. Hasonlóképpen köszönetet szavaz a közgyűlés Fejér Jenő titkárnak s Kayser Lajos elnöknek is. A jövő évi költségvetés megállapítása után a kisorsolt választmányi tagok: dr. Hidvégi Miksáné, Pethő Jenőné, özv. Szalmay Józsefné, Dénes Béla, Hirschmann Leo, Polyák Mátyás és Zrínyi Károly újból megválasztották.

— **Választójogi vizsga.** A perlaki járás főszolgabírája az 1918. évi 14 t. c. 49—41 §§ értelmében megtartandó írás- és olvasnitudást igazoló vizsgálatok idejéül f. év febr. hó 18—28 napjait tűzte ki. A vizsgálatok a perlaki áll. iskola helyiségeiben tartatnak meg. A vizsgálatra azon magyar honpolgárok bocsáttatnak, akik 24. életévüket betöltötték. Vizsgálatra a vizsgák napjáiig lehet jelentkezni a perlaki főszolgabírói hivatalnál.

— **Holyreigazítás.** A Muraközi Takarékpénztárról mult számunkban közölt évi mérlegbe hiba csuszott be, amit ezennel

helyreigazítunk. Eszerint az osztalék részvényenként nem 15, hanem 45 K, az évi nyereség pedig a kifizetett összeg helyett 5337918 K-t tesz ki.

— **Eljegyzés.** Butty Gyula varasdi Máv. hivatalnok február hó 2-án eljegyezte Orbán Elek helybeli kir. járásbírói tiszviselő lányát, Erzsikét.

— **A rokkanak nagybizottságának gyűlése.** A hadiszerecséltének segélyezésére alakult nagybizottság múlt vasárnap d. u. 3 órakor gyűlést tartott a városháza tanácstermében Hajós Ferenc dr. orsz. gy. képviselő elnöke alatt. A gyűlésen jegyzőnek Mik Károly int. nevelőt választották meg. A gyűlés kiemelkedő tárgya a hadiemlék felállítására volt, melyre nézve Heilig József bizottsági tag indítványára a végrehajtó bizottság javaslatot tett a nagybizottságnak. A nagybizottság méltányolva a cél magasztosságát, melynél fogva az elesett hősök emlékére Csáktornyan emlék állíttatnék fel s figyelembevéve a nagy érdeklődést a terv iránt, mely lehetővé fogja tenni a hadiszerecséltének állandó segélyezése mellett az emlék létesítését is, megváltoztatja korábban hozott határozatát s egyúttal a szobor megvalósítására is gyűjt. Egyben pedig megkezesi a város képviselőtestületét, hogy erre a célra szintén egy a városhoz méltó nagyobb összeget szavazzon meg. A nagybizottság kettős gyűjtőleveket bocsát ki, melyeken a szoborra, a hadiszerecsélténekre vagy mindkettőre történnék a jegyzések. Oly adományoknál, vagy jövedelmeknél, melyeknél az adakozás jellege nem tűnhet ki, a bizottság lesz hivatalos a kettéválasztás arányát megállapítani. Abból kifolyólag, hogy szoborra is történnék gyűjtés, a nagybizottság címe a következő: Csáktornyai hadirokkanak, özvegyek és árvák gyámolító s hadiemlék bizottsága. — A mozgalom nagybizottságát fogja összeadni a nagybizottság, melyet kellő módon előkészíteni fog. — Elnök indítványára a nagybizottság magát Seyfried József és a két nőgyesület elnökségeivel kiegészíti, utóbbiakat és Scheffer Rezsőt pedig a végrehajtóbizottságba is beválasztja.

— **Köszönetnyilvánítás.** W. S. címen 20 K adomány érkezett a Vöröskereszt csáktornyai fiókegylete s Hirschsohn Ernőné részéről 10 K az Izs. Nőgyesület részére. Az adományokért köszönetet mondanak az elnökségek.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgó színházban a mai (vasárnap) előadások műsora: A bányakatasztrófa (izgalmas dráma 4 felv.); Baumgarten háztól Puchbergbe (term. felv.) és Cowboy- király (vigját. 3 fel.); a szerdai (febr. 13.) előadások műsora: Asszonybecsület (lárs. regény 4 felv.); Verona, repülőink célpontja (term. felv.); Hullámokból megmentve (vigját. egy felv.). — A tengerek kalandora, a szezon legnagyobb filmatrakciója 7 felvonásban jön. — Az előadások mindenkor d. u. 5 és este 8 órakor kezdődnek.

— **Élelmiszerek küldése Pilsenbe.** A közlekedési miniszter megengedte, hogy a háború tartamára Ausztriába helyezett magyar pólkeretek, így a Pilsenbe áttett 48. gyalogezred legénységének is hozzátartozók élelmiszereket küldhessenek. Megengedtetett, hogy ezek részére havonként egyszer lehessen ily küldeményeket küldeni postán, vagy

személyesen eljuttatni. A csomagokat kettős papírba kell csomagolni, a külsőn az Augm. Magasin, a belsően a címzett pontos címével. Egy-egy csomag nem lehet 10 kg-nál nehezebb. Illy módon csak élelmiszereket lehet küldeni. A csomagok kiosztását a pótzászlóalj parancsnoka fogja ellenőrizni.

— **Postaforgalom.** A csáktornyai posta távirtdahivatal 1917. évi forgalmi adatai a következők: feladott közönséges levél 531960, ajánlott levél 36296, csomag 25376, pénzes levél 1612 db.; utalvány 29253 db. 3042661, takaréki és csekki 11282 darab 7721598 K értékben s 20516 db. távirat. Érkezett: közönséges levél 544284, ajánlott levél 38636, csomag 36192, pénzes levél 3224 db.; utalvány 23003 db. 1114144 K értékben s 18809 db. távirat.

— **Fémbeszolgáltatás.** A vármegyei alispán szigorú rendeletet adott ki, mely a fém-birtokos közönséget a köteles fém tárgyak beszolgáltatására kötelezi. Beszolgáltatandók az egészen vagy túlnyomórésben rézből vagy rézötvözetekből álló tárgyak: foggantyúk, tartók, rudak, csövek, hurkolatok, címláblák, kályhaelöltetek, harangok, különféle készletek, disztrágyák, burorveretek stb. Nem kell beszolgáltatni rézzel bevont, vagy leszerelt tárgyakat vagy olyanokat, melyek a gyári üzem gépi berendezésének alkotó részei, vagy a melyeket az átvételi bizottság nélkülözhetetlennek jelent ki. A műértékű ajtóveretek is felmenthetők a beszolgáltatás alól. Az ilyen tárgyak tárgyában február 15-ig a járási főszolgabíróhoz kérvényben kell fordulni, aki azok műértékét szakértőkkel állapíttatja meg. A tárgyak Csáktornyan és Stridóváron február 20-ig a megbízottaknak multhatatlanul szállítandók be. A még át nem adott fémeket a fémátvételi bizottság február 20-án d. u. 2 órakor Csáktornya városháza tanácstermében fogja átvenni. Kereskedők, szállodások, kávécsok, vendéglősök, klubok, kórházak, fürdők, tanintézetekben stb. az átvételi bizottság február 15-től kezdve valamelyik napon fog megjelenni, hogy az innen beszolgáltatandó tárgyakat jegyzékbe foglalja. Aki fém tárgyait eltitkolja, be nem szolgáltatja vagy a rendelet intézkedéseit egyébként megszegi két hónapig terjedhető elzárással és 600 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

— **Lóárverési hirdetmény.** A csáktornyai cs. és kir. állandó lókörházban 1918. évi február hó 24-én reggel 8 órakor kincstári lovak kerülnek árverés útján eladásra. Feltételek: 1. A lovak vásárlására csakis oly kis- és nagybirtokosok tarthatnak igényt, kik a főszolgabíró által kiállított igazolványt hoznak magukkal, hogy hány lónak a vásárlására jogosultak. 2. Lókereskedők az árverésből kizártnak. 3. A fizetés helyszínén történik. 4. Az eladott lovak kötőfék nélkül lesznek a vásárlónak átadva. 5. A vásárolt lovakat 12 hónapon belül csakis főszolgabírói engedéllyel szabad más gazdának eladni, vagy elajándékozni. 6. Ha a gazda hibáján kívül a vásárlás után a ló 14 napon belül elhullana, vagy hivatalosan kiirtandó volna, úgy az illető a lókörház parancsnokságához benyújtott kérvény útján ingyen igényt tarthat egy hasonló értékű lóra. Csáktornya, 1918. február 6. Lókörház-parancsnokság.

— **A Csáktornyai Izs. Nőgyelet egy nagylelkű pártfogója!** Egy nemesszívű emberbarát, akit határozott kívánságára a nyil-

vánosság előtt még nem nevezhetünk, a Csáktornyai Izs. Nőgyeletnek egy 5000 koronás hadiölcsonkötvenyt adományozott. E bőkezű adományaért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— **Tanárok gyűlése.** A zalavármegyei polgári iskolai tanárok köre f. hó 9-én d. e. gyűlést tartott Csáktornyan, melyen a polgári iskolai tanárok mérsékelt számban jelentek meg. A gyűlést a kör elnöke, Pataky Kálmán csáktornyai polg. isk. igazgató nyitotta meg, megemlékezve a háború dermesztő hatásáról az egyesületi életre, miből kifolyólag a béke küszöbén fokozott egyesületi tevékenységre hívta fel a vármegye tanárait a tanügyi és a maguk érdekében. A gyűlés egyetlen és nagyon érdekes pontja Vogel János tapolcai polg. isk. igazgató felolvasása »Polgári iskolai problémák« címen volt. Felolvasásában a szülők iskolai hospitálásában, a szülői értekezletekben, az iskolai kertgazdaságban s az igazgatók bennlakásában csoportosította azokat a kérdéseket, melyek a polgári iskolák felvirágoztatása érdekében szükségesek. Ez irányban határozati javaslatot is nyújtott be, melyhez Földes Miklósné, Valigurszky Antal és Wéry Hugó szólottak. A gyűlés az első pont kivételével az összes pontokat elfogadta s kivétel végett a központhoz utasította. Fischer Endre javaslatát, mely szerint a polg. isk. tanárok háborús éveit duplán számítsák, szintén elfogadták. A jövő közgyűlést Alsólendvára tűzték ki a tanárok. A tisztújítás során elnöknek Pataky Kálmánt, alelnöknek Kiss Dénest újból megválasztották; jegyző Burgolits István, pénztáros Tóth Dezso tanár lett. Ezenkívül a választmányba Bencsik Stana, Földes Miklósné, Valigurszky Antal, Jelinek Arthur, Bittera Béla, Vogel János tagokat választották; a központi választmányba pedig Vogel János tapolcai igazgatót küldték ki.

— **Gazdálkodó felmentettek bevonulásának felügyelete.** A most bevonulásra utasított 1894-től bezárólag 1900 év végéig született hadkötelesekre nézve felhatalmaztattak az elsőfokú közigazgatási hatóságok, hogy oly egyének bevonulását, akinek főfoglalkozása a gazdálkodás, ideiglenesen felügyeltesse azon esetben, ha az illetők bevonulása folytán a gazdaságot más rendelkezésre álló, esetleg női munkaerő sem vezethetné tovább. Véglegesen vagy legalább is egy másik jelenleg katonai szolgálatot teljesítő egyén felmentéséig a honvédelmi miniszter dönt.

— **A pénzeslevél csomagolása.** Mivel a papírpénz és értékpapírok csomagolásához vászon nem szereshető be, a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy jó minőségű csomagolópapír használtassék még akkor is, ha az értéküldemény sulya a 250 grammot meghaladja. A postahivatalok tehát a bankjegyek és más értékes küldemények vászonba való burkolását nem követelhetik.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal lőpénztára, Képviselőház.

Egy pariser és egy szekér
eladó
Strahia Testvéreknél.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznanu pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuštijivi list za pok izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodajna ošna je:
Na čelo leto K 20 —
Na pol leta 10 —
Na četvert leta 5 —
Pojedini broji koštaju 40 filli

Obznanu se poleg pogodbe i ču računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SANDOR

Surađnik:
SRÁY FERENCZ.

Rusi zatežuju sklopljenje mira.

Bolševikiova stranjka hoće, da bi se čeli svēt pobunil. - Ukrajinci hoćeju, da bi se odmah mir sklopil. - Vu finnskim orsagu ruski šeregi haračiju. - Vu Petrogradu je veliki glad. - Navala taljanov na naše šerege. Taljani su izgubili 600 polovljenih vojnikov. - Velika nemška navala vu zraku proti Parižu. - Nemci su 14000 kilogramov bombe hitili na Pariž. - Ruski socialište su se podigli proti bolševikiovoj vladi. - Krvoločnost bolševikiovcov vu Finnskoj.

Kak stojimo na bojnomoj polju?

(M. J.) Izposleniki naši i saveznički, kak takaj ruski i ukrajinski su se opet izišli vu Brest Litovsku, da se dalje spominaju i pogadjaju od sklopljenje mira. Gda bude se mir sklopil? — to se nemre znati, ar kak smo zadnje pisali, rusi zatežuju sklopljenje mira.

Vezda se je zeznalo, kaj hoće bolševikiova stranjka i s njim skupa njihov vodja Trockij? Ovi nečeju mir, nasuprot hoćeju čeli svēt vužgati, da bi čela Europa vu plamnu bila i gorela, kak Rusija. Vezda, gda je videti, da Ukrajina, koja je negda k Rusiji spadala, se pomiriti hoće s nami i s nemcom, vu ime bolševikiovcov je Trockij na konferenciji vu Brest Litovsku izrazil, da Ruska neispoznaje, da bi Ukrajina pravo imela na konferenciji vu svoje ime govoriti, ar Ukrajina nije samostalna država nego sklopljena s Velikom Rusijom.

Zbog toga je na konferenciji Severjuk zvani glavni izposlenik ukrajinske zemlje vu svojem govoru izrazil, da se Ukraina na samostalnu i neodvisnu državu drži, i da su to vre predi sve europejske vlade, med njimi i ruska vlada pripoznali. Ukrajinski puk hoće, da bi se mir odmah sklopil i da ona hoće vu miru živiti med svimi narodima, ali hoće, da se niti jedna vlada ne meša vu nutarnje posle Ukraine. Ruski bolševikijevci nemreju vu ime ukrajinskih govoriti i pogadjati se, kak takaj nesmeju se pogadjati vu ime Moldave, niti vu ime krinskih tatarov, donskih kozakov i kaukaskog pučanstva, kajti su se ovi takaj odtrgli od Rusije i samostalni postali.

To je glavni izposlenik ukrajinske zemlje vu svojem govoru na znanje dal Trockiju i svim drugim, koji su na konferenciji.

Iz toga se vidi, da vezdašnja ruska vlada s Trockijom i sa svom bolševikiovom stranjkom se na to trsiju, da se nebi mir sklopil, nego da bi se pogodbe tak dugo natezale, dok bi se sve vlade posvadile med sobom, pak da bi takovi nemiri bili vu čelo Evropi, kak su vezda vu Rusiji. Ali od

toga nikaj ne bude, ar smo mi i nemci spa-metneši, kak da bi nemire delali, pak naše domovine vu pogibelj peljali. Velika Rusija se je na falate rezkolila, pak vezda nega takvoga drolara, koj bi ju kak potroga lonca opet skup zdrotal.

Ipak, misliju političari, da je svadja med Rusijom i med Ukrajinom dobra za mir, ar budu rusi pod shtom mir morali napraviti, zbog njihovih nutarnjih zločestih okolnostih. Nemci su vre i srditi postali i nemške novine počueju oštre pisati proti ruskih političarova, koji su kazali kak da bi šteli mir imeti, ali vu svem njim menjka čut mira. Nekoje nemške novine vre od toga pišeju, da treba opet bajonete na puške deli i proti rusu dalje se vujuvati. — Ali s kim bi se vojuvali, ako nema ruske vojske, kajti joj je najvećša stranjka vre ostavila bojno polje.

Bolševikijevci niti Poljsku, koja je takaj pod Rusiju spadala, neče za samostalnu državu pripoznati nego veli, da je ona sklopljena ostala s Rusijom. Od toga pak poljci nikaj nečeju čuti i suprotivju se tomu, da bi se opet k Rusiji pridružili.

Da sve ove mesarije englez, pak francuz dela, to smo vre pisali pred nekolikimi tijeđni, ar on dea, gda se mir s Rusijom i s drugim negdašnjemi ruskimi orsagi podpiše, englezka, pak francuzka je prisiljena, da za mir prosi.

Gda ove političke huncvutarije čitamo, onda nam na pamet more dojt, da jedino naša i nemška vlada, pak vlade naših drugih saveznikov hoćeju zaistino pošteno mir, a drugi si samo nad tem tereju glavu, kak bi mogli iz škipca nekak vujt, vu kojega su se sami zamešali s svojom čalarnostjom.

Budemo vidli za malo vrēme, kak bude. Ali mi mislimo, da budu ruski bolševikijevci i njihov vodja Lenin, pak Trockij lēpo popustiti morali, ako budu iz škipca se osloboditi hoteli, koj jih tišeć doma, vu svojem nemirnom orsagu, iz druge strane pak na konferenciji, pak takaj od strane Rumunjske, koj jim Bessarabiju hoće odzeti.

Medtemi Ruska vlada dosta posla ima

s finlandčanim, koji su se takaj odtrgli od Rusije. Vlada bolševikianska je ruske šerege poslala proti finlandčanim, ali ove su finški šeregi nadvladali. Ruski šeregi su na znanje dali finlandskoj vladi, da su pripravni oružje doiti deli i dano vu Rusiju oditi.

Vu Petrogradu je glad i velika dragoa. Jednoga vojnika, koj je jeden funt kruha za 10 koruna hotel prodati, su ljudi vu prek varaša tekući petok hitili, gde se je vtopil. Vlada se s Ukrajinom pogadjja, da jim zrneje proda.

Na bojuom polju je svigdi mir bit. samo su taljani s velikom shtom vdrli na one naše šerege, koji su pri Assiago zvanom planini. Ovi su morali 1000 korakov se oddaljiti od svojih dekungova, medtem od neprijatelja 600 vojnikov i 15 oficirova odzeli. Kajti su taljani velikoga zgubička imeli, zapostavili su navalu.

Nemci su jako veliku navalu vuredili proti Parižu vu zraku s svojimi replanama. Broj nemških replanova bilo je šestdeset. Iz replanov hitili su nemci na Pariž 14000 kilogramov bombe, koje su neizmerno mnogo kvara napravile. Vnogo stotina su zaklale, vnogo palače porušile i vužgale. Nemško vojućstvo je francuzom na znanje dalo da su za to navalili s replanima na Pariž, ar su s tem povrnuti hoteli francuzom on napad, kojega su francuzi s replanima na božićnu svētu noć na nemške varaše vuredili. Ako budu francuzi opet to učinili, onda budu nemci prisiljeni, da opet navaliju s replanima na Pariž.

Da se mir pripravlja s Rusijom, tomu je jedno znamenje, da je iz Budapešte Henyay Vilmoš ravnatelj poste vu Petrograd odputoval, da se naravna s ruskom vladom zbog poste i brzjava, koje hoćeju opet skapćiti s Magjarskom.

Iz Petrograda javiju, da su tam socialište pismeno sledeće rezglasili vu orsagu.

Gda je bolševikiova stranjka vlada došla vu Ruskoj na kormaa, onda je rekla, da joj je najprveša zadaća, da odmah mir napravi. S ovim programom je vlada k

Ferenc husarski oberleitinand se je v Budapešti januara 21-ga v jutro obexil i vumrl. Barun je već zdavuju bežežen bil veliki boli su ga vu smrt tirali.

— **Zgorela je jedna ladja.** Tabor zvana magjarska ladja koja je vezda vu Franczkoj službi bila i benzina je prevozila, vu pristaništu portsaida je zgorela.

— **Željeznička nesreća.** Iz Königsberga javiju, da jeden vlak, koj je vojnike vozil v Rigu se je s jednim drugim stresnul kvar je veliki, jer nesamo ljudi su poginuli nego i blago je zginulo.

— **Podvodne ladje.** Centralne države popvodne ladje su vu mesecu decembru sadržaja od sedemsto i dvē jezer tonne potopile. Od početka boja su ove ladje blizu devet million tonne vništile.

— **Umorili su ruske ministre.** V Petrogradu su 20-ga januara Singarev i kokoskim ministre, koji su pod Kerenskiom ministri bili, vmorjene našli vu marinerskoj bolnici, kam su nje iz jedne tvrđjave be težno spravili. Umorstvo se je tak pripetilo, da su 12 oboruženi vojniki v bolnicu odrli i tam su nje v posteljih vmorili. Singarev je šest, a Kokoskim pak dvē susov dobil. Krvniki su za tēm pobēg iz bolnice.

— **Turska flotta.** Kak iz Konstantinapolja pišeju, je turska flotta ove dneve na odprto morje prodirale. Javus Selim Sultan i Midili zване ratne ladje su spazile, da pri Embros otoku neprijateljske ladje se sadržavaju. Turske ladje su na to proti neprija telju vdrle. Dvē neprijateljske monitora, Ragan zvanoga i M. 23 brojnoga monitora, jednu paroladju i više skladištah s municijom su turcini vništili. Jednoga replana su doli strelili, a jednoga drugoga pak teško pokvarili. Midili zvana ladja se je kad se je nazad spravila, potunola.

— **Kraljev dar.** Károly magjarki kralj je za postavljanje kipa Kocsinskoa petjezer korun daruval. Kocsinsko Tadeš je bit neg dašnji polski glasoviti vodja bit je bit neg vojske. Za Poljsku je svoju znanost i život alduval. Vezda mu očeju vu Lublinu spomenika postavili.

— **Genj.** Kaštelj Ottóa Bidermanja

je v občini Mozgó (Somogyvarmegija) iz nepoznatoga zroka zgorel. Kvar pol million korun čini.

— **Japani vu Vladivostoku.** Pisali smo ne zdavuju, da su se japanci v Vladivostok varaš nastanili. Ruski korman je vezda popital japanskoga poslanika, kaj japanci očelu vu Vladivostoku?

— **Bolševički su zbili ukrajnske čete.** Bolševičke čete, koje je ruski savjet Char-kova v Poltavu poslal, sučete kievskie rađe podpuno zbile. Poltavu su bolševičke čete zavzele. Vu varašu je sbog toga veliko veselje.

— **Bitka med rusom i vlahom.** Vu Moldavi med rusom i vlahom se je boj počnel. Negdašnji prijatelji su vezda najveksi neprijatelji. Od bolševičkih četah je zapovednik. Rusi s velikom pogibeljom harcuvalu v Moldavi, jer malo ih je i vu jako težkom su.

— **Ratne ladje pred Vladivostokom.** Tri amerikanske ladje su zapovēd dobile, da nek odmah ideju v Vladivostok. Iz toga se vidi, da Amerika nikak ne gleda s dobrim očmi japance na ruskoj zemlji.

— **Höfer je vumrl.** Vr. svētina boju se je ljudstvo največ sporninalo od onih prijaveh, koje smo od generala Höfera dan za v novineh, čitati. Ove prijave su nam najnovēše novosti od bojačik poljih na znanje davali. Kad je stari kralj vumrl, Höfer je višesu službu dobil, oč čonda prijave jeden drugi general slozil. Vendi nam pišeju, da je Höfer 22-ga januara vumrl. 57 lēt je star bil i samo jeden dan je bežežen bil.

— **Igrača s revolverom.** V Eržebetfalvi je Nemeš Istvan, zvan 16 lēt star učenic jednoga revolvera kazal ženi Fabána Antana. Revolver se je nekak sprozil i kuglice se je ženi v nogu zavrtala. 32 lēt staru ženu su s težkim ranami v bolnicu spravili.

— **Carica je obnorela.** Francuzke novine pišeje, da je Aleksandra Viktorja, negdašnjoga ruskoga cara žena v Tobolsku obnorela.

— **Doli je opala iz kata.** V Budapešti je Szócsi Jolan zvana 24 lēt stara dekla, kad je na drugom katu obloke čis

tila, iz nepazljivosti na ulica van opala i vumrla.

— **Šit života.** Abonyi Andraš diač višēših školah, vezda kanonēr laitinand se je v Budapešti na njegovom stanu v glavu strelil. Odmah je vumrl. — Gyúrfi Zuzanna 33 lēt stara žena pak je v Budapeštu iz tretjega kata doli skocila. Vumrla je. — I Szevere Irēn tezakinja se je v Budapešti život vzela. V jednoj fabriki je žveplo pilo i tak v jednu bolnicu došla.

— **Bolševički su zbili kozake.** Pravda zvane ruske novine javiju, da su bolševičke — čete osvojile Poltavu, i druge varaše poleg Orenburga, gde su zbili kozak-Dutov hetmana.

— **Kralj u Budapeštu.** Njegvo Veličanstvo Károly magjarski kralj je januara 25-ga v jutro pol osmi vuri s dvorskim vjstkom v Budapest dolazil. Na kolodvoru su kralja Sándor Lassió nadkapitan i Bárczy Istvan gradski načelnik čekali. Kralj se je s kolodvora na automobilu u kraljevku palaču vozil.

— **Samoubojstvo vu hotelu.** Januara 24-ga odvečer v Budapešti v London-hotellu su jeden muž i jednažena sobu prosili. Na drugim katu pod 64. brojom je njim kelner sobu dal. Muž se je v soldačkoj ličeničkoj opravi za dr Neigel Sándora ženu pak za svoju ženu zapiral. Kad su v sobu stupile, prosili su da nek njim mir daju jer su trudni i počinuti se očuju. Petek po poldan, kad se je služinčadu špajnsno vidlo da od njih nikoga ne vidiju razbili su vrata. Gosti su vu postelji ležali, muž je već mrtev bil, žena pak je bezsvijestna bila. Okolo postelesu vu morfium i spricalke bile, dakle gosti vgrifali su se. Branitelji su ženu v Rokus — bolnicu spravili. Nágelov otec je Debreczenu doktor. Žena pak je svojega muža ostavila bila.

— **Rekvireranje.** Žita Jedna komišija je na kamendinskim stanu pri Dugyeryszky Gjörgju žito rekvirerala. Komišija kak jedne novine javiju, je 185 metercent pšenicu, 195 metercent ječmena, 319 metercent zob, 2 jezero 14 metercent koruzu s latjom i 10 metercent tursku detelicu rekvirerala. To sve zbije 27 vagonov.

— **Vhradjenje.** V Budapešti, na Lágy-mányos — putu ima Ernst Vilmoš jedno veliko stanje, gde bēle flake pereju. Januara 25-ga v noći su nepoznati činitelji ave bēle flake iz stanja vkrali. Redarstvo išče tolvaje.

Urednikova pošta.

- Izmed na novo nam poslanih pēsmah i šti vah preditali smo sljedeč:
1. Denes i pred taborom. (Na bojnem polju. K. M.) Dobra bude za novine.
 2. Pēsmah imena Jezuaša. (Felső-Mihályfalva V. A.) Izlazila bude.
 3. Iz rujnog polja. (M. F.) Lēpa pēsmah bude izlazila.
 4. Iz rumunjske zemlje. (V. G. i H. F.) S popravkami bude izlazila.
 5. Pēsem iz tabora. (N. V.) Bude se dala popraviti.
 6. Pēsem taborekog življenja. (Muracsány V. E.) Budemo ju popravili, onda bude dobra za novine.
 7. Iz taljanske zemlje. (R. F. i N. A.) Iztasila bude.
 8. Na taljanskom bojnem polju. (H. F.) Izlazila bude.
- Vnogim drugim, koji su nam pēsmah poslali, drugda budemo glas dali.
- Lēpi pozdrav svim skupa! (M. J.)

nucam. Pol tebi dam. Onda pak budeš pripital kotarskoga sudca kaj bumō čineči s rusom? je li bi ga pustili vu občinu? S tem bruš i domovinu hasen včinitil.

— **Čanesel je,** — veli maltar. I vu tem pismu bilo je napisano, da koj pismo nosi, on je špion. Ruski oberšter je znal, kaj mora s njim napraviti. Dal je Varga Pavla na to kitu obesiti, tu, na ovu. . .

— **Hraber Štef poljar špotajuče gleda na maltara,** pak mu veli:

— **Bedastoču govorite vi od gospoza Dugareča.**

— **To pak je istina i — zvršil je maltar,** — pak si je s palcom čohana doli potisnul vu pipi. Za tem iz tihi mrmral:

— **Za to je treba lipu isačēti.** Boji se od nje. . . Hraber Štef se je na to zasmejal, ali nikaj nije rekel. Visoko je zdigel sekiru, pak je počel lipu sēči.

Gda je vudril sekirom na stablo drēva, kak da bi grane javkale, tak se je čulo pri svakom mahu. Bil je mračem večer, ali za to se je ipak vidlo, kak se oživiju grane i prebudiju spavajuči mali, bēli metulji vu stotinah, vu jezerah. Nekolikaput su okolo

grane letale, a onda je mir bil, opet su se, skriale med debele liste.

— **Najte bantuvati,** — veli tiho maltar.

Ali ve je vre i Margula Joza zdigel sekiru visoka, pak vudri i on na stablo drēva. . . Drēvo se je gibati počelo i na to su se metuljēčki opet plašljivo zabudili i vu velikim seregu zdigli i kak da bi jih ov tajni viher tiral, odleteli su od tipe i leteli su vu blizu stoječu Dugavuhicu izraven prama hiži Dugarec Pavla i tam su se pustile doli na kostonjevo drēvo, koje je na dvoru stalo

Maltar je gledal, gledal odisle bēle metulje, koji su pomalen odsele drēvo šenatora Dugarec Pavla. Za tem je s pipom prama kostonju kazal, pak rekel:

— **Tam ide duša Varga Pavla. . .**

Prefrigani mesar. Mesarova žena k svojemu mužu: »Kakvu bedastoču si napravil opet? — Zakaj si zrcalo del vu mesnicu?»

Mesar se nasmejal i iz tiha je rekel ženi: »Naj ti mene vučiti. Ja znam, kaj delam. Ako ženska zrcalo vidi, odmah vu njega gleda, pak dok se pred sralom gleda i nja ravna si na glavi rubca, ne vidi, kak joja meso merim.«

CSAK 208 28-08

RÁDIUM

SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészség-
ápolásra.

Nagyüveg K12—
Középüveg „8”30
Kis üveg „2”20

Gyártja: **A Dunántúli Gazdas. Szeszgyárosok
Szeszfinomító Részvénytársasága**
— Nagykanizsán. —

Kézidarálókat,

*szecskaavágókat, járgányokat,
lukoricamorzsolókat, ekéket,
vetőgépeket, cséplőgépeket,
kaszákat, aratógépeket és min-
denfajta mezőgazdasági eszkö-
zöket* szállít a legerősebb és legolcsóbb
kivitelben

Lukács Lajos és Társa

Budapest, V., Szalay-utca 2.
(Falk Miksa-utca sarkán.)
Mezőgazdasági gép, műszaki elektro-
technikai üzlete

— Telefon Interurbán 51—33.

Ručne žrvnale,

*pljuge, sečkare, mašine za
repo rezati, vitle, mašine za
kurazu ruždjiti, mašine za se-
jati, mašine za mlatiti, kose,
mašine za kositi i svakojačko
gospodarsko orudje* vu najtaleši
ceni trži

Lukács Lajos és Társa

Budapest, V., Szalay-utca 2.
(Falk Miksa-utca sarkán.)
gospodarskoga orudja štacun.
Telefon Interurbán 51—33.

Meghívó.

A Muraközi Cementárugyár Részvénytársaság

Perlakon, saját irodahelyiségében 1918. évi
február hó 10-én délután 3 órakor tartja

VI. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletévről.
2. Mérleg, nyereség—veszteségszámla megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása.

Az igazgatóság.

Vagyon	Mérleg 1916. szeptember 30-án			Teher	
	K	f		K	f
Ingtalan	18000	—	Részvénytőke	40000	—
Gyári felszerelés	12000	—	Váltó	9779	—
Folyószámla	9072	26	Hitelezők	6248	20
Pénztár	679	57	Osztalék	50	—
Irodai felszerelés	400	—			
Zsák	161	01			
Előző évi veszteség	14560	45			
Folyó évi veszteség	1203	91			
	56077	20		56077	20

Veszteség	Eredmény 1916. szeptember 30-án			Nyereség	
	K	f		K	f
Kamat	2511	47	Aru	2697	98
Munkabér	681	—	Veszteség előző évről	14560	45
Költség	169	42	Veszteség folyó évről	1203	91
Fizetés	540	—			
Előző évi veszteség áthozat	14560	45			
	18462	34		18462	34

Perlak, 1916. szeptember 30.

dr. Reményi Zoltán s. k.
igazg. tag.

dr. Kemény Fülöp s. k.
elnök.

Tóth Sándor s. k.
igazg. tag.

Sipos Elek s. k.
felügy. biz. tag.

Korpcs János s. k.
felügy. biz. tag.

Ferenc husarski oberleitnant se je v Buda-
pešti januara 21-ga v jutro obexil i vumrl.
Barun je već zdavuja betežen bil veliki
boli su ga vu smrt tirali.

— **Zgorela je jedna ladja.** Tbor zvana
magjarska ladja koja je vezda vu Franczkoj
službi bila i benzina je prevozila, vu pris-
taništu portsaida je zgorela.

— **Zeljeznička nesreća.** Iz Königsberga
javiju, da jeden vlak, koj je vojnike vozil
v Rigu se je s jednim drugim stresnul kvar
je veliki, jer nesamo ljudi su poginuli nego
i blago je zgинуlo.

— **Podvodne ladje.** Centralne države
popvodne ladje su vu mesecu decembru
sadržaja od sedemsto i dvé jezer tonne
potopile. Od početka boja su ove ladje blizu
devet milliun tonne vništile.

— **Umorili su ruske ministre.** V
Petrogradu su 20-ga januara Singarev i
kokoskim ministre, koji su pod Kerenskiom
ministri bili, vmorjene našli vu mairerskoj
bolnici, kam su nje iz jedne tvrdjave be-
težno spravili. Umorstvo se je tak pripetilo,
da su 12 oboruženi vojnici v bolnicu odrli
i tam su nje v posteljih vmorili. Singarev
je šest, a Kokoskim pak dvé šusov dobil.
Krvnici su za tém pobég iz bolnice.

— **Čurska flotta.** Kak iz Konstanti-
napolja pišeju, je turska flotta ove dneve
na odprto morje prodiral. Javus Selim Sultan
i Midilli zване ratne ladje su spazile, da
pri Embros otoku neprijateljske ladje se sadr-
žavaju. Turske ladje su na to proti neprija-
telju vdrle. Dvé neprijateljske monitora, Rag-
lan zvanoga i M. 23. brojnoga monitora,
jednu paroladju i više skladištah s muni-
ciom su turčini vništili. Jednoga replana su
doli strelili, a jednoga drugoga pak težko
pokvarili. Midilli zvana ladja se je kad se
je nazad spravila, potunola.

— **Kraljev dar.** Károly magjarki kralj
je za postavljanje kipa Kocsinskoa petjezer
korun daroval. Kocsinsko Tadž je bil neg-
dašnji polski glasoviti vodja bil zadaje polske
vojske. Za Poljsku je svoju znanost i život
alduval. Vezde mu očeju vu Lublinu spome-
nika postaviti.

— **Ognj.** Kastelj Ottóa Bidermanna

nucam. Pol tebi dam. Onda pak budeš po-
pital kotarskoga sudca kaj bumo čineći s
rusom? je li bi ga pustili vu občinu? S tem
brus i domovini hasen vćinit.

— **Odnesel je,** — veli maltar. I vu tem
pismu bilo je napisano, da koj pismo nosi,
on je špion. Ruski oberšter je znal, kaj mora
š njim napraviti. Dal je Varga Pavla na to
kitu obesiti, tu, na ovu. . . .

— **Hraber Štef poljar** spotajuće gleda
na maltara, pak mu veli:

— **Bedastoću** govorite vi od gospoza
Dugareća.

— **To pak je istina i** — zvršil je
maltar, — **pak si je s palcom** dohana doli
potisnul vu pipi. Za tem iz tihi mrmral:

— **Za to je treba lipu** izsěći. Boji se
od nje. . . Hraber Štef se je na to zasmejal,
ali nikaj nije rekel. Visoko je zdigel sekiru,
pak je počel lipu sěći.

Gda je vudril sekiram na stablo drěva,
kak da bi grane javkale, tak se je čulo
pri svakom mahu. Bil je mračem večer,
ali za to se je ipak vidlo, kak se oživiju
grane i prebudiju spavajuci mali, běli metulji
vu stotinah, vu jezerah. Nekolikapat su okolo

je v občini Mozgó (Somogivarmegija)
iz nepoznatoga zroka zgorel. Kvar pol mil-
liun korun čini.

— **Japani vu Vladivostoku.** Pisali
smo ně zdavnja, da su se japanci v Vladi-
vostok varaš nastanili. Ruski korman je
vezda popital japanskoga poslanika, kaj ja-
panci očelu vu Vladivostoku?

— **Bolševički su zbili ukrajnske**
čete. Bolševičke čete, koje je, ruski savjet Char-
kova v Poltavu poslal, sučete kievске rade
podpuno zbile. Poltavu su bolševičke čete
zavzele. Vu varašu je sbog toga veliko
veselje.

— **Bitka med rusom i vlahom.**
Vu Moldavi med rusom i vlahom se je boj
počnel. Negdašnji prijatelji su vezda najveći
neprijatelji. Od bolševičkih četah je zapoved-
nik Rusi s velikom pogibeljom harčavaju
v Moldavi, jer malo ih je i vu jako tež-
kom su.

— **Ratne ladje pred Vladivostokom.**
Tri američanske ladje su zapoved dobile,
da nek odmah ideju u Vladivostok. Iz toga
se vidi, da Amerika nikak ně gleda s dob-
rim očmi japance na ruskoj zemlji.

— **Höfer je vumrl.** Vu svėtnim boju
se je ljudstvo najveć spominalo od onih
prijaveh, koje smo od generala Höfera dan
za v novineh, čitali. Ove prijave su nam
najnověše novosti od bojnih poljih na znaue
davali. Kad je stari kralj vumrl, Höfer je
višeu službu dobil, od onda prijave jeden
drugi general složil. Vezda nam pišeju, da je
Höfer 22 ga januara vumrl. 57 lět je star
bil i samo jeden dan je betežen bil.

— **Igrača s revolverom.** V Eržebet-
falvi je Nemet Istvan zvan 16 lět star uče-
nik jednoga revolvera kazal ženi Fabána
Antana. Revolver se je nekak sprožil i kug-
lja se je ženi v nogu zavrtala. 32 lět staru
ženu su s težkim ranami v bolnicu spravili.

— **Carica je obnorela.** Francuzke
novine pišeje, da je Aleksandra Viktorja,
negdašnjoga ruskoga cara žena v Tobolsku
obnorela.

— **Doli je opala iz kata.** V Buda-
pešti je Szóósi Jolan zvana 24 lět stara
dekla, kad je na drugom katu obloke čis

grane letale, a onda je mir bil, opet su se,
skrile med debele liste.

— **Najte bantuvati,** — veli tiho maltar.
Ali ve je vre i Margula Joža zdigel se-
kiru visoka, pak vudri i on na stablo drě-
va. . . Drěvo se je gibati počelo i na to
su se metuljčki opet plašljivo zabudili i
vu velikim šeregu zdigli i kak da bi jih ov-
tajni viher tiral, odleteli su od lipe i leteli
su vu blizu stojeću Dugavulicu izraven prama
hizi Dugarec Pavla i tam su se pustile doli
na kostonjevo drěvo, koje je na dvoru stalo.
Maltar je gledal, gledal odisle běle me-
tulje, koji su pomalen odsele drěvo šenatora
Dugarec Pavla. Za tem je s pipom prama
kostonju kazal, pak rekel:

— **Tam ide duša** Varga Pavla. . . .

Pretrigani mesar. Mesarova žena k
svojemu mužu: »Kakvu bedastoću si nap-
ravil opet? — Zakaj si zrcalo del vu mes-
nicu?»

Mesar se nasmejal i iz tiha je rekel
ženi: »Naj ti mene vučili. Ja znam, kaj de-
lam. Ako ženska zrcalo vidi, odmah vu njega
gledi, pak dok se pred srčalom gleda i nja
ravnava si na glavi rubca, ne vidi, kak jo-
ja meso merim.«

tila, iz nepazljivosti na ulica van opala i
vumrla.

— **Šit života.** Abonyi Andras diak
višeših skolah, vezda kanonér laitinand se
je v Budapešti na njegovom stanu v glavu
strelil. Odmah je vumrl. — Gyürki Zsanna
33 lět stara žena pak je v Budapeštu iz
tretjega kata doli skočila. Vumrla je. — I
Szevere Irén težakinja se je v Budapešti
život vzela. V jednoj fabriki je zveplo pila
i tak v jednu bolnicu došla.

— **Bolševički su zbili kozake.** Pravda
zване ruske novine javiju, da su bolse-
vičke — čete osvojile Poltavu, i druge va-
raše poleg Orenburga, gde su zbili kozake-
Dutov hetmana.

— **Kralj u Budapeštu.** Njegov Veli-
čanstvo Karoly magjarski kralj je januara
25-ga v jutro pol osmi vuri s dvorskim
vlakom v Budapešt dolazil. Na kolodvoru
su kralja Sándor Lassló nadkapitan i Bár-
czy Istvan gradski načelnik čekali. Kralj se
je s kolodvora na automobilu u kraljsku
palacu vozil.

— **Samoubojstvo vu hotellu.** Janu-
ara 24 ga odvečer v Budapešti v London-ho-
tellu su jeden muž i jednažena sobu pro-
sili. Na drugom katu pod 64. brojom je njim
kelner sobu dal. Muž se je v soldačkoj li-
ečničkoj opravi za dr Neigel Sándora ženu
pak za svoju ženu zapiral. Kad su v sobu
stupile, prosili su da nek njim mir daju
jer su trudni i počinuti se očeu. Patek po
poldan, kad se je sluzincadu špajnsno vidlo
da od njih nikoga ne vidiju razbili su vrata.
Gosti su vu postelji ležali, muž je već mr-
tev bil, žena pak je bezsvijestna bila. Okolo
postele su morfium i spricalke bile, dakle
gosti vgfitali su se. Branitelji su ženu v
Rokus — bolnicu spravili. Nágelov otec je
Debrečzenu doktor. Žena pak je svojega
muža ostavila bila.

— **Rekvireranje.** Žita Jedna komišija
je na kamendinskom stanu pri Dungserszky
Gjörgju žito rekvirerala. Komišija kak jedne
novine javiju, je 185 metercent pšenicu, 195
metercent ječmens, 319 metercent zob, 2
jezero 14 metercent kuruzu s latjom i 10
metercent tursku detelicu rekvirerala. To sve
zbije 27 vagonov.

— **Vkradjenje.** V Budapešti, na Lágy-
mányos — putu ima Ernst Vilmoš jedno
veliko stanje, gde běle flake pereju. Januara
25 ga v noći su nepoznati činitelji sve běle
flake iz stanja vkrali. Redarstvo išče tolvaje.

Urednikova pošta.

Izmed na novo nam poslanih pšmah i štivah preči-
tali smo aljedeše:

1. **Denes i pred taborom.** (Na bojnem polju. K. M.) Dobra bude za novine.
2. **Pšema imena Jezuša.** (Felsó-Mihályfalva V. A.) Izlazila bude.
3. **Iz bojnog polja.** (M. F.) Lépa pšema Bude izlazila.
4. **Iz rumunjske zemlje.** (V. G. i H. F.) S popravkami bude izlazila.
5. **Pšem iz tabora.** (N. V.) Bude se dala popraviti.
6. **Pšem taborskog življenja.** (Muracsány. V. E.) Budemo ju popravili, onda bude dobra za novine.
7. **Iz taljanske zemlje.** (B. F. i N. A.) Izlazila bude.
8. **Na taljanskom bojnem polju.** (H. F.) Izlazila bude.

Vnogim drugim, koji su nam pšeme poslali, drugda
budemo glas dali.

Lépi pozdrav svim skupa! (M. J.)

CSAK 708 18-02

RÁDIUM

SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészség-
ápolásra.

Nagyüveg K12—
Középüveg „6”30
Kis üveg „2”20

Gyártja: **A Dunántúli Gazdas. Szoszyárosok
Szosztinomító Részvénytársasága**
— Nagykanizsán. —

Kézidarálókat,

*szecs kavágókat, járgányokat,
kukoricamorzsolókat, ekéket,
vetőgépeket, cséplőgépeket,
kaszákat, aratógépeket és min-
denfajta mezőgazdasági eszkö-
zöket szállít a legerősebb és legolcsóbb
kivitelben*

Lukács Lajos és Társa

Budapest, V., Szalay-utca 2.
(Falk Miksa-utca sarkán.)
Mezőgazdasági gép, műszaki elektro-
technikai üzlete
— Telefon interurbán 51—33.

Ručne žrvnale,

*pljuge, sečkare. mašine za
repo rezati, vitle, mašine za
kurazu ružditi, mašine za se-
jati, mašine za mlaiti, kose,
mašine za kositi i svakojačko
gospodarsko orudje vu najtalesí
ceni trzi*

Lukács Lajos és Társa

Budapest, V., Szalay-utca 2.
(Falk Miksa-utca sarkán.)
gospodarskoga orudja štacun.
Telefon Interurban 51—33.

Meghívó.

A Muraközi Cementárugyár Részvénytársaság

Perlakon, saját irodahelyiségében 1918. évi
február hó 10-én délután 3 óraker tartja

VI. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletévről.
2. Mérleg, nyereség—veszteségszámla megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása
4. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása.

Az igazgatóság.

Vagyon	Mérleg 1916. szeptember 30-án			Teher	
	K	f		K	f
Ingatlan	18000	—	Részvénylőke	40000	—
Gyári felszerelés	12000	—	Váltó	9779	—
Folyószámla	9072	26	Hitelezők	6248	20
Pénztár	679	57	Osztalék	50	—
Irodai felszerelés	400	—			
Zsák	161	01			
Előző évi veszteség	14560	45			
Folyó évi veszteség	1203	91			
	56077	20		56077	20

Veszteség	Eredmény 1916. szeptember 30-án			Nyereség	
	K	f		K	f
Kamat	2511	47	Aru	2697	98
Munkabér	681	—	Veszteség előző évről	14560	45
Költség	169	42	Veszteség folyó évről	1203	91
Fizetés	540	—			
Előző évi veszteség áthozat	14560	45			
	18462	34		18462	34

Perlak, 1916. szeptember 30.

dr. Reményi Zoltán s. k.
igazg. tag.

dr. Kemény Fülöp s. k.
elnök.

Tóth Sándor s. k.
igazg. tag.

Sipos Elek s. k.
felügy. biz. tag.

Korpács János s. k.
felügy. biz. tag.

sebi narod privabila. A vezda se pak tak vidi, da vlada holonce nateguje sklopljenje mira. Koji su proti miru i koji hoćeju, da bi se čeli svét pobunil, oni ne samo, da su veliki grešnici, nego su i političko- obnorenjeni ljudi. Ova nakana je takov gréh, ko jemu od kada svét stoji, neima para.

Ovo pismo je svedok, da Trocki i vu Rusiji vnoغو suprotivnikov ima vu svojem zločestom nakanenju.

Najnoviši glasi su stedeći: Iz Finnskog orsaga pišeju, da je strahovito, kaj tam bolševikova stranjka dela s onimi, koji nečeju s njimi držati. Samo ruski oficiri, koji su iz Finnske došli pripovédaju, da je neizmerno grozno, kak postupaju, bolševiki evci prama gospodam i vučenim ljudem i svim onim, koji nedržuju s njimi, pak s njimi skupa neidu ljudi vubijati, pak robiti. Njihovo oružje nije puška, nego sékira i s njom na serege zakoleju, koj neče s njimi držati. Ruska bolševikiovska stranjka se veseli tomu. Finnski bolševikievci su iz svih šparkassah, gde su mogli, odnesli peneze.

Med rusom, pak rumunjom bitke trajuju. Januara 31 ga su 1700 ruski vojniki, koji su s rumunjom vu bitki, k nam prek došli s konji i s kolami skup.

Trockij je izrazil, da neče pripoznati samostalnost ukrajinske zemlje na Brest-Litovskom spravšću. To i najnoviši glasi potvrdiju. Zbog toga bude brzčas med Rusijom i Ukrajinom do tabora došlo.

Grof Czernin minister i Kühlmann nemški državni tajnik su iz Brest Litovske odputovali vu Berlin, gde se važne konferencije držiju.

Denes i pred taborom.

Gda je gospodin Bog stvoril svéta, stvoril je i človeka na priliku Božju. Dal mu je i slobodno volju, da služi Bogu, ili vragu. Ali gospodin Bog je štél imeti, da služi njemu; i to i denes hoče imeti, da svi gospodinu Bogu sluzimo, koji nas je stvoril.

Za to nas je Bog kaštiguvati s kajkakovami kaštigami tak pojedine ljudi, kak i

više narodov skupa. Pred par leti, kak to vezda svaki človek zna, more se reći, da nismo znali za zlo.

Ali svét se jako pokvaril i za Bog zabil. Gospodinu Bogu se dosti vidlo, za to nas se opet hapil kaštiguvati i to s velikim taborom za probu, jeli se budu ljudi poboljšali.

I za istinu, kad je tabor počel, prvo ljeto ljudi su bolje Boga molili ar su se prebojali ove velike kaštige. Ali za vezda je vre čisto drugač. Nega denes žalosti, niti nevolje. Svét se je još bolje pokvaril, nego je pred taborom bil. Naši vojniki se mućiju na bojnem polju, a doma se već i pri došti hižah slabo brigaju za nje. Najpredi se i ta bedaštoča počela vu Slavoniji, kad su se žene žište vu krčmi i popévale:

»Kada sem gače prala,
Ne sam podporu brala.
Od kad gače ne perem,
Podporu si ja berem.«

Na žalost i vu našem Medjimurju imamo vre dosta takovih pokvarjenih žen. Ali zato vam i to napšam, vi, koje ste spamelne i poštene žene, najte misli, da to na vas spada.

Na žalost, vu jedaoj tati vu Medjimurju su nekoje žene jako pokvarjene, koje svojim mužom samo tuliko pišeju karte, ili liste da njihovi muži znaju, da su žive. Takve nesretnice se ne zmisliju, kaj bu onda, gda njihovi muži, ako Bog da, dimo deju. Kaj bu muž rekel, kud se ona tepla, kad ju je po tri, četiri dni ne bilo dimo. Pak takve bezsrama žene, ako se na koga zagledneju, još se i med sobom svadiju za njega.

Još i to, kad dojdeju rekvirérati, da ona nema kaj dati na orsačko nego takve rajši skrijeju, da imaju doma za zabave s takšimi, koji i prez toga moreju dobro živeti, a ne zmisliju se takove, da tam na bojnem polju bi i njihovi muži dobili od onoga, kaj bi date na orsačko.

Zbog toga neda Bog vladarom volju, kaj bi se s čim prve pomirili.

Ali vam još jenkrat podelim čast i poštenje poštenim ženam i devojkam. Nije za-

to istina, da bi sve takove bile; ali budite i ostanite nadalje vu vašem poštenju, ar bude vas svaki rajši imel, kad tabor mine.

Na bojnem polju. K. M. vojnuk.

Zamudjeno bratinstvo.

Nazadnje i vu Engleziji hoćeju prevideći, da smo svi skupa braća. Zalostno je od naših neprijateljev, da stopram vezda od početka boja četrto leto hoćeju to prevideći, kaj je nazarethski Jezus već pred 1918 letom naučal. Ovoga boja izbilja Englezija je prepravila. Tak je mislija, da Rusija i Francuzka ravno su dosta moćne, da centralne orsage vuništiju i Englezija ne bude drugoga posla imela vu boju, kak spe-nezi podpirati svoje saveznike, nebude drugoga posla imala, kak svojem diplomatuškim duže karte mešati. Englezija napré je mislija, da ruski medved sam nas bude mogel poždréti. Ali hvala Bogu, né se je tak dogodilo. Englezki narod takodjer je moral pod oružje stupiti. Ov narod privčil se ktomu, da Englezija velike boje tira, ali né svojim pukom, neg uavék s kuplenim i dobro plaćenim narodom.

Englezija navék je vatem mišljenju zivela, da penezi su velika moć, tojest penezi su najvećša moć. Penezi su Engleziji puno više vředni, kak narod koj krv mora prelévati.

Mi koji smo žalostni bili, kak smo ove reći počuli, da tabor bude, jerbo nikakve laborske cilje né smo imali, presiljeni smo bili braniti se. Braniti smo se morali, do zadnje kaple krvi. Za ufali smo se vu naše vitéze, za ufali smo se vu Boga, koj nam je dopustil, da ovoga boja za dobimo i slavno za ključimo. Bog nas je pomogel, da moremo našo domovinu braniti i da je nečimurni neprijatelj né požgal naše hižike vu kojih smo se rodili. S božjom pomoćjom i s celom duševnostjom obranili smo naše granice, našo dečicu.

I to je tak moralo biti. Englezija samo svojega imétka je štela povekšati, odredila je, da se naši orsagi rezdeliju med neprijateljnom. Poleg toga presiljeni smo bili i

Zabava.

I.

Dobro i zlo.

Kristuš, naš gospodin, gda je još na zemlji hodil, vu jednoj kmičnoj noći došel je vu jedno selo. Š njim je bil, kak navadno i Sveti Peter. Vu tem selu je vnoغو bogatih ljudih stanovalo, ali med njimi niti jeden nije hotel njim kvarter dati, tak da su morali pri jednom siromašnem gazdi prenociti.

Vu jutro, gda su dalje išli, Kristuš je ovak poblagoslovil občinu: Naj bude ove občine svaki stanovnik občinski poglavari!

Opet su došli vu jedno drugo selo, gde su bili od svih stanovnikov dobro primljeni.

Drugi den gda su selo ostavili, je Kristuš, naš Gospodin ovak poblagoslovil občinu: Daj Bože, da bude ova občina samo jednoga poglavara imela!

Peter nije mogel dalje mučati, nego je popital Kristuša:

— Gospone moj, nemrem izdržati, da te nepopitam, zakaj si sve naopak napravil? — za dobro si zlo a za zlo si s dobrom naplatil.

Kristuš, Gospodin naš je ovak odgovoril.

— Poslušaj me Peter, kaj budem ti povedal! Onoj občini, koja nas je na neprijateljski način dočekala, zato sem željel, da bi vu njoj svaki stanovnik poglavari bil: ar ako bude svaki poglavari, nigdo nebude posluhnuti hotel, pak bude občina na nikaj spravljena. A ona občina, kojoj sem jednoga poglavara željel, bude srećna i cvela bude, ar budu vu njoj drugi ostali ljudi posluhnuti poglavara i pokoravali budu se mu,

II.

Drveni križ

Vu Galiciji su se magjarski i nemški oficiri žišteli. Nemški major i drugi skoro svi nemški oficiri bili su odlikovani s željeznimi križi. Magjarski honvédi nikakve križe na prsiah nesu imeli, samo jubileumske medalije

— Kamerad, — zapita nemški major jednoga honvédskega kapitana, — kak je to, da se med vami tak malo takvih najde koji bi s vitežkami križi odlikovani bili? Nerazmem to zato, ar sem videl vu boju vitežko ponašanje magjarskih honvédskih oficirov?

— Molim i pri nas su vnoغو odliku-

vani s križom, ali ove križe nije moći videti. . . . Ove križe je težko moći spaziti. . .

— Kakve križe? — pita major.

— *Drvene križe* . . . na cintoru, — odgovori honvédski kapitan. Nemški major je salutéral i ruku dal honvédskomu kapitanu.

III.

Vkanil se je.

I to se je vu Galiciji na bojnem polju dogodilo. Nikolajevič Mikloš nadherceg, nadzapovednik ruskih serogv je gledal boja od jednoga brežuljka. Na jedenput dene k očima dalekovid, dugo gleda, pak onda veli: Izvrestno! Jako lépo! Kak vitežko ide na sturm on regiment! Nema para ruskomu vojniku! — Idite, veli poljeg njega stojećemu generalu, k onomu regimentu, pak mu vu moje ime izrazite pohvalu!

General je črleni postal, pak rekel: Odpostli presvetlost vaša, to nemrem včiniti!

— Nemreju?! — Pak zakaj nebi mogli?!

— Hm! . . . Hm! . . . Svetli gospodine ar nije moći ta iti, — odgovori general.

— Ako pak vam ja zapovedam! — veli nadherceg.

i tad smo još presiljeni braniti se do zadnje vure s celom moćjom koju smo od Boga dobili, koju smo od Boga zaslužili.

Mi smo morali boja zadobiti i od vezda ga moramo zadobiti. Ov boj je clovčiji boj prama penezom. Koj samo penese verje, nigdar nemore tak razumen biti, da i bliznjega moramo ljubiti, ne samo mrtve penese. To je tajnost naših slavnihi dobičkov, ova duševnost i nadalje nas bude vodila.

Vojvali budemo tak dugo, doklam naši neprijatelji previdli budo, da nas nemoreju preobladati, vojvali budemo tak dugo, doklam takvoga mira budemo mogućni napraviti, da dojučno vrme vu božjim miru budemo mogli živeti.

Naši neprijatelji moraju prevideti, da najveći kinč je na sveto »clovek.« Sve se je na cloveka stvorilo na svet i svaki clovek pravičen brat je svojemo bližnjemo.

Imaju penezi vrednost ali nigdar tak veliko, kak clovek ima. Ako to previdiju naši neprijatelji, onda budemo pravična braća jeden prama drugomu.

KAJ JE NOVOGA?

Taborska pësma.

Za obrambu domovine	S Bogom brati i sestrice,
Zeme cesar stare sine.	Dobil sem nove pajdaše.
Svaki obde Bog zna kam?	Sestrica mi je sablica,
To je briko dečkom svim nam.	Brateč pak mi je puškica.
Bobnji budu ropotali,	Hej! cesaraki vi junaki,
Pod krvav boj nas vodili,	Vi mi bute novi brati,
Raduj se nam predragi dom,	Dečko lëp mora bit soldat,
Na te zadnjič ja mislił bom.	Bog i cesar ga ima rad.
Kuglje budu nam fučkale,	Bobenj nas vre izbudjuje,
Bombe, granate pevaje,	Božja volja se zpunjuje,
Štuki budeju treskali	Pušku, sablju i bajonet
I smrt junačku delili,	Mora svaki v redu imet.
S Bogom ti rodjeno solo,	Najte starši zaluvati,
Budi mi srečno ostalo,	Da vas moram ostaviti,
Zadnojiput ti podam ruku,	Hočem za dom harcovati,
Či me više dimo nebu.	Našeg kralja obraniti.
Ota, mater si obinem,	Još vas prosim lëpo, milo,
I od njih si spomen zemem,	Či se bude rezglasilo,
Demu ruku jim ja podam,	Da je poginul vas soldat,
Kam idem, to nit sam neznam.	Dujte za njeg mešu čitat!
Muraszerdahely.	Bakács Imre vojniki.

— Niti onda ne, svetli gospodine, — odgovori general, — ar oni tam, vu onim regimentu nisu rusi, nego magjarski honvédi....

IV.

Pripovest od metuljov.

Ja se srdim na borovsko občinsko poglavarstvo, kajti je ono sto letah staro lipovo drëvo poseči dalo, koje je poljeg malte stalo. Gda su selčani na ljedinski sejem išli, pod starom lipom su se počivali, drugda pak su se deca igrala pod njim, gda pak je vu letnih meseci: mesec svetil, onda su se pak odrasle puce, dečki zišli i popëvali pod njom. Med tem su mali lëpi, bëli metulji letali okolo staroga hrasta. Niti predi, niti potlam nesam videl takve metulje nigdi. Mali su bili, ne vekši, kak hrušč i bëli, kak snëg. Samo vu noći su živeli. Po dnevu niti jih nije moći bilo videti, da bi na drëvu stanovale, ali gda je večer postal, kite stare lipe su se oživile i mali metulji, kak snëg ili mali baršunasti zvezdiči su leptali med zelenimi grančicama po stotinah, po jezerah.

Kak je lëpo drëvo bilo ova stara lipa pak je ipak veliki grëšnik moral biti, da su

— **Novi predsednik.** Nova finska republika ima svojega predsednika, Svenhufvud senatora suzabrali. Novi predsednik je obečal da finansirag bude Aland zvane otoke Švedski nazad daval

— **Napad proti Leninu.** V Petrogradu januara 14-ga, kad je Lenin jednoga bataljuna, koj je na front išel, sprevedil, i posle toga na automobilu nazad se povrnuł, na automobil su petput strelili iz jednoga revolvera ali na sreću kugle su se ne trofile Lenina.

— **Kerenska su bolševiki vlovili.** Rjeca zvane ruske novine pišuju da bolševiki su Kerenska v Petrogradu pri jednom socialistu našli Kerenska su v rešt spravili.

— **Ferdinand rumunjskoga kralja** su ruski vojniki internërali, tojest presilili su ga, da ne sme iz vezdašnjega mesta oditi.

— **Vu zrak je tetela.** Iz Jassy (Romania) varaša javiju, da tamošnju fabriku za municiju su januara 16 ga v zrok spravili. Štrahovito eksplođeranje je južni del varaša potpuno vnistilo. Petdesetčetiri milion lei kvara imaju vlahi. Rumunjska vojska vezda nikakvu municiju neima.

— **Amerika je očitovala,** da ne bude amerikske čete poslala v Szaloniku.

— **Doli je skočil iz kata.** V Budapešti spazil je jeden redar Balog Antal težaka, kad je ov s jedneih kolah gunju hotel vkrasti. Na to je težak pobëgnul, i kad ga je redar tiral, bežal je, v jednu kočmru, gde je s prvoga kata doli skočil. Obedvë noge su se mu potrle. Branitelji su ga vu bolnicu spravili.

— **Vojnik nesme vojničku opravu** prodati. Vojniki su jeden den tu, drugi den tam, pak ako neimaju penese, prodaju kaj imaju. Vezda je vojnička oblasť izrekla, kaj je vojničko bilo ono i ostane vojničko za navëke. Zbog toga oni, koji su kakovu opravu, ili kaj goder kaj je vojničko od vojnika kupili, moraju nazaj dati vojski, ar ono kaj je vojniki prodal, nije bilo njegovo.

— **Kartaši.** Vu Fiumi su se vu jednoj tajnoj hiži bogata gospoda izišla iz Budapešte i iz Horvatske, pak su se vu velike penese kartali. Izgubili, pak dobili su vu jednoj noći

do dva milijonov korun. Jeden sam izmed njih izgubil je jeden nuč pol million korunah. Redarstvo je to seznało, pak je kartaše reztilalo i njih pri suđe prijavila. Zasigurno nesu se oni kartaši duraka igrali.

— **Vlada je odredila,** da svaki slabodno nese sobom živeža vu torbi, ili vu kofteru, koju vu željezničku kočiju more deti. Ne samo doma vu Magjarskoj, nego prek Drave vu Horvatsku i vu Austriju smeti vu ručnim kofteru živež nešti i od onud k nam. To je do vezda strogo prepovedano bilo.

— **Samoubojni diplomatuš.** Iz švajcarske granice javiju, da je talijanski ministar iz političkoga zroka život si vzel

— **Vgital se.** V bečkim Grand Hotelu, vu jednoj sobi izvan sebe našli v postelji Halpert Andor 26 lët staroga štacunara. Branitelji su ustanovili, da se je štacunar s veronalom vgital. Dok su ga v špitalu spravili, putem je vumrl.

— **Bombardëranje.** Nemški replani su januara 16 ga v noći od morja Jarmouth zvanoga englezkoga varaša bombardërali. Dvajsti granatov su na varaš opali. I ljudi su vumrli, a nekoji oranjeni.

— **Amerikske čete v Talijanskom.** V talijansku vojsku su se 150 replani iz Amerike prosili, da na talijanskom bojnem polju harcovaju. Med amerikancanom budu i iz Meksike vojuvali vojniki,

— **Nova ratna posuda v Nemškom.** V nemškom budu 15 ga marcusa potpis počeli za osmu ratnu posudbu.

— **Podvodna ladja vu zalëvu od Mexike.** Iz Nevjorka javiju, da jedna nemska podvodna ladja je poleg Meksike vu jednoj strani zalëva jednu amerikansku paroladju potopila. Nesreća je v Ameriki veliku bunu zrokovala.

— **Kralji se budu srestili.** Škandinavski kralji, tojest vladari Danie, Norvëgie i Švedske se budu opet srestili vu Štockholmu

— **Grabežno umorstvo.** V Pest-szentlörincu januar 18 ga v jutro mrtvo su našli v jednoj hiži Gal Etel 23. lët staru devojku. Jeden nepoznati vojniki je nju sekirom zatukel.

— **Samoubojni barun.** Barun Horvath

ga skončali! Da su ga skončali, to mu je Dugarec Gabor občinski bogati prisežnik zrok bil, koj je na občinskom spravišču izreči dal, da se stara lipa izseči mora, ar je vre jako široka i da nije lëpa. Na večer je bilo odredjeno, da Hraber Štef i Margula Joža kakti občinski poljari moraju hrasta izseči, mrti budu do jutra gotovi s tom delom.

Poljari su na večer došli Dugarec Gabor koj je blizo imel svoju hižu, je pred svojemi hižnimi vratii gledal kak se poljari spravljaju k delu. Poljari su svoje velike sekire prislonili k drëvu, torbe su na mallarovu kolibu obesili pak su počeli svoj posel. Deca su znatizeljno gledala nje. Mallar veli Hraber Štefu, gda je ov sekiru vu ruke vzel :

— Najte bantuvati to drëvo!

— Moram, — rekel je Štef, — ar je gospon zapovedal! kaže ta, gde je Dugarec Gabor stal.

— Kak ne — veli mallar, — on ga da poseči, ar su vu 1848-om letu na to drëvo obesili Varga Pavla.

Poljari su svoje sekire nakla pustili, pak na mallara gledali. Margula Joža pita mallara :

— Cloveka je vubil Varga Pavel?

— Kaj bi! — odgovori mallar. Pošten clovek bil je on. Rusi su ga obesili. A žena mu je onda k onomu, kaže na Dugarec Gabora, odišla zamuž.

— Pak kaj je zakrivil? — pita dalje Hraber Štef.

— Kaj je zakrivil? — To bi gospon Dugarec senator bolje povedati mogel. Kaj ja znam? — veli mallar. Ali to svaki zna Dugarec Gabor je vre i onda zmoežen clovek bil. Visoki, jaki neoženjeni mladi clovek bil je on. Vnoge snehe, pak puče su se zbog njega pisale. Onda je počel s Varga Pavlovom ženom se pajdašiti. Gda su rusi vu susedstvu hodili, jeput je rekel Dugarec Gabor Varga Pavlu, s kim je vu prijateljstvu bil;

— Čuješ Pavel, ti si tak pošten clovek, tebe rusi nebudu bantovali. Bi mogel jeden list odnesti vu varaš k kotarskomu sudcu.

— Kak bi to moguće bilo včiniti, im je rus v susedstvu, — veli Varga Pavel Niti me nebi pustili prek.

— No, — veli gospon Dugarec, — bude te prek pustil. Ja dam zapreči vu moju kočiju, tak te dam peljati. Samo to pišem sudcu, naj mi pvrne 300 forintov, ar jih

Meghívás.

Az Alsómuraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Perlakon negyvennegyedik évi

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1918. évi február hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor saját üzlethelyiségében tartja,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

1. Elnöki jelentés a lefolyt üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése, ennek alapján az 1917. évi számadások, a vagyonmérleg végmegállapítása és a felügyelő-bizottsággal egyetemben a számadók felmentése, továbbá a mutakozó tiszta nyeresémen felőli rendelkezésre vonatkozó igazgatósági indítvány tárgyalása.
3. A társaság hivatalos közlönyének megjelölése.
4. A társaság igazgatósági tagjai közül az alapszabályok 54. §-a értelmében kilépő dr. Böhm Sidney elnök, továbbá Hajdinyák János, Lange Kelemen és Sipos Elek igazgatósági tagok helyett új választás megejtése, esetleg a kilépők újbóli megválasztása.
5. Az 1918. évben működő felügyelő-bizottság megválasztása. (66. §.)

Kelt Perlakon, az Alsómuraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatóságának 1918. évi január hó 13-án tartott üléséből,

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 44. §-a értelmében felkötetnek a t. c. részvényesek, hogy szavazólapjaik átvétele végett részvényeiket a szolvényekkel együtt a közgyűlés egész tartamára a pénztárba helyezik.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a közgyűlés elő terjesztendő jelentéssel együtt a ker. törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a társasági helyiségben a hivatalos órák alatt betekinhető.

Vagyon **Az Alsómuraközi Takarékpénztár Részvénytársaság mérlege 1917. évi december hó 31-én.** **Telér**

Főkönyvi lapszám	K	f	Főkönyvi lapszám	K	f
366	316,799	—	252	300,000	—
367	561,766	—	244	300,000	—
353	27,745	—	314	100,000	—
269	450,000	—	297	35,900	—
256	16,300	29	339	100,000	—
317	7,974	99	347	2,674	86
270	8,527	05	363	7,211	12
293	25,000	—	355	K 1,214,595-18	—
350	701,411	—	352	21,294	1,235,889
372	2,400	—	345	900	24
349	1,059	38	351	1,710	—
356	392	77	292	7,090	08
368	1,028	31	301	8,784	—
357	6,944	61	302	1,500	—
364	40,115	58	303	K 21,959-41	—
			303	44,535-14	66,594
	2,167,463	98		2,167,463	98

Tartozik **Az Alsómuraközi Takarékpénztár Részvénytársaság nyereség- és veszteségszámlája 1917. évi december hó 31-én.** **Követel**

Főkönyvi lapszám	K	f	Főkönyvi lapszám	K	f
348	9,760	—	358, 359	97,784	23
360	886	36	300	19,841	67
344	225	58	317	7,974	99
369	2,787	22	247	6,509	60
357	288	—	270	8,527	05
327	23,913	36	370	640	—
375	4,509	95			
361	43,987	93			
301	8,784	—			
302	1,500	—			
303	44,635	14			
	141,277	54		141,277	54

Kelt Perlakon, 1917. évi december 31-én.

Dr. Böhm Sidney s. k.
társ. elnök.

Varty Ernő s. k.
pénztárnok.

Polednák Anna s. k.
könyvelő.

Dr. Grész Gyula s. k.
igazg. tag.

Iff. Hajdinyák István s. k.
igazg. tag.

Jellacsics Mihály s. k.
igazg. tag.

Sipos Elek s. k.
igazg. tag.

Hajdinyák János s. k.
igazg. tag.

Hirschsohn Miksa s. k.
igazg. tag.

Lango Kelemen s. k.
igazg. tag.

Kovács János s. k.
igazg. tag.

Spitzer József s. k.
igazg. tag.

Jelen nyereség-veszteség-számlát a fő- és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben megegyezőnek találtuk.

Kelt Perlakon, 1918. január hó 13-án.

Eperjesy Gábor s. k.
felügy. biz. tag.

Reinltz József s. k.
felügy. biz. tag.

Sipos Károly s. k.
felügy. biz. tag.

Meghívó.

A Stridovári Takarékpénztár Részvénytársaság
1918. március hó 17-én délután 4 órakor tartja meg intézeti helyiségében

XII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Megnyitó.
2. Két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság közgyűlési jelentése.
4. Az 1917. évi zárószámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása, a felmentvény megadása.
5. Danitz Sándor elnök, Fejér Dénes igazgatónak, dr. Kovács Lipót, Stern Miksa, Strausz Miksa és Zechmeister Viktor igazgatósági tagoknak egy évre leendő megválasztása.
6. Két felügyelő-bizottsági póttag választása.
7. Az igazgatóság javaslata a részvénytőkének 120.000 koronáról 300.000 koronára való felemelése tárgyában.
8. Ingatlan vétel.
9. Az alapszabályok 72. §-ának módosítása.
10. Indítványok.

VAGYON

MÉRLEG-SZÁMLA

TEHER

Fők. lapszám		K	f	Fők. lapszám		K	f
151	Pénztár	161916	73	1	Részvénytőke	120000	—
162	Giró-számla az Osztr.-Magy. Banknál	2064	69	2	Tartalékalap	40000	—
153	Postatakarékpénztár	1746	92	1916	Betét és heti-betét	1137343	93
144	Szabadszámlán bankoknál	1081	97	140, 110	Fel nem vett osztalék	988	—
152	Váltó	616426	43	187	Fel nem vett osztalék	988	—
176, 97, 80	Adóslevél és heti adóslevél	382067	30	129	Átmenő kamatok	7155	67
51	Értékpapír	146070	—		Nyeremény	24370	75
26	Felszerelés	2137	54				
121, 148, 58, 120	Különféle követelések	1437	60				
157, 149, 114	Folyószámla	1902	68				
170	Hátralékos kamatok	13006	49				
		1329858	35			1329858	35

VESZTESÉG

VESZTESÉG- ÉS NYEREMÉNY-SZÁMLA

NYEREMÉNY

Fők. lapszám		K	f	Fők. lapszám		K	f
169	Betét-kamat	26120	81	150, 164, 177, 181	Kamatok és díjak	71880	82
136	Betét-kamat-adó	2612	08	185	Áthozat 1916. évről	3271	40
176	Visszleszámítási kamat	5677	73	175	Részvényátírás	12	—
124, 132	Adók és illetékek	3572	28				
148, 141, 133	Fizetés, drágasági pótlék, tisztii lakbér	6408	—				
54, 174, 123	Költség, irodabér	2568	57				
156	Tiszteletdíj	3834	—				
	Nyeremény	24370	75				
		75164	22			75164	22

Stridóvár, 1917. december 31-én.

Felügyelő-bizottság:

Danitz Sándor s. k. Stern Miksa s. k. Zechmeister Viktor s. k.
elnök. igazgató. igazg. tag.

Pátkai Jakab s. k.
Dr. Viola Vilmos s. k.

Lippich László s. k.
főkönnyvelő.

Heilig József s. k.